

IZHAJA VSAK DAN

Čas vsakega dne izhaja v Trstu, v ponedeljek ob 5. uri zjutraj. Posamezne številke se prodajajo po 3 n. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele številke po 5 n. (10 stot.).

GLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širini 1 valene. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 3 st. mm, oglasnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 30 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačilo se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačilo in utrožilo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; za naročbe brez dopolnjenega naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na tedensko izdajo „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kren 2-20, za pol leta Kren 2-10.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilno pisana se ne sprejemajo in ne vrnejo.

Naročnino, oglaševanje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 13 (Naradni dom)

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik koncesije lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti številka 18.

Polno-hranilni račun št. 841-632. TELEFON št. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI.

Zahvala našim poslancem.

KOPER 6. Iskrena čestitka našim poslancem na sijajnem uspehu. Hvala bratom Cehom in drugim slovanskim poslancem, ki so direktno ali indirektno podpirali naše zastopnike. Le tako naprej. V slogi je moč! Koprski Slovenci.

Proglas italijanskih državnih poslancev.

DUNAJ 6. Glasom neke parlam. korespondence, so italijanski poslanci priobčili proglas, v katerem izražajo svojo globoko obžalovanje in svoje ogorčenje radi obstrukcije, uprizorjene od ugoslovjanov proti razpravi predloge glede italijanske pravne fakultete.

Proglas omenja veliko umerjenost in opreznost italijanskih poslancev v vseučiliščnem vprašanju in izjavlja, da se italijanski poslanci ne morejo še nadalje brzdati.

Proglas pravi dalje, da se ne morejo italijanski poslanci absolutno več zadovoljiti s tem, da se stvar odgodi na jesen in zahtevajo, da izvede vlada v času, ko ne bo parlament deloval, glede ustanovitve italijanske pravne fakultete sklenjeni kompromis, vzlic temu, da se je pravočasno meritorično rešitev tozadevne zakonske predloge oviralo.

Načelniku vseučilišnega odseka posl. Conci-ju se je enoglasno izrekla javna zahvala in zaupanje za njegovo previdno in krepko vodstvo stvari.

Ogrski državni zbor.

BUDIMPEŠTA 6. Na današnji seji je bil zbornici predložen adresni načrt, kakor je bil včeraj vsprejet v adresnem odseku.

BUDIMPEŠTA 6. Danes je bil zbornici predložen načrt adrese, ki je bila sprejeta včeraj od adresnega odseka.

V adresi se povdarja, da je zopet nastala edinstvo med vladarjem in narodom, povdarja potrebo gospodarskih reform, izreka se za skupnost banke, povdarja potrebo ureditve trgovinskih odnosov z balkanskimi državami ter se izraža za volilno reformo, ki naj bi slonela na splošni volilni pravici, a tako, da bo čuvan vpliv inteligentnejših slojev družbe in naroden edinstven (?) značaj ogrske države.

(Ti gospodje Madjari gredo okoli volilne reforme, kakor mačka okoli vrele kaše.

Povdarjajo sicer potrebo reforme, a ne vedo kako bi se je lotili, da bi zamogli še zanaprej postiti in stiskati narodnosti. — Op. ur.)

Vseslovanski kongres v Sofiji.

SOFIJA 7. Iz Rusije je dospelo na vseslovanski kongres okoli 70 udeležencev. razun tega še 35 ruskih Sokolov. Predsednik dume A. J. Gučkov in njegov brat, moskovski župan N. J. Gučkov pojdeta po kongresu v Beligrad, da prisostvujeta slavnosti povodom 65. rojstnega dne kralja Petra.

SOFIJA 6. (Bolg. brz. ag.) Gostje iz Kijeva so položili venec na spominek Aleksandra II.

BELIGRAD 6. Na vseslovanski kongres v Sofiji so odšli sledeči delegatje iz Srbije:

PODLISTEK.

Jurkica Agićeva.

Povest.

Hrvatski spisatelj Ka. Šandor-Gjalski. — Prevod Fr. Urel

Ljubko in nežno je izgledala v tem položaju, kakor nalašč za tako sliko! Pri tem pa se je venomer potihoma smejala sama za se; bilo jo je krasno gledati, kako je od časa do časa zopet prelistala pismo, kako je tu pa tam le držala ta papir, ne da bi si dovolila potrebnega časa, da si ga bolje zloži, a pri tem, pri poluodprtih ustecih, kazala svoje krasne, bele zobice, — pa tudi v tem, kako je začudenja in radovednosti ostala tako pokončno ravna, ne nasklonivši se niti na rob klopi, ah, v tem položaju je prikazovala toliko otroškega, toliko nedolžnosti, toliko dobrote, da se je samo ono mlado spomladno jutro in ona dekleška spomladna priroda in njej v čast slavospevi liščkov, škinkovcev in visoko gori v zraku himna škerjančkova, — da se je le ta brezčutna priroda mogla primerjati s to

Grga Geršič, državni svetnik v pokoju in vseučilišni profesor; Kosta Stojanović ministar narodne prosvete in poslanec skupščine, Milorad Drašković, bivši ministar in posl. skupščine in dr. Boža Marković, vseučilišni profesor in predsednik „Slov. Juga“.

Italijanska zbornica odgodjena.

RIM 6. — Zbornica je z 216 proti 58 glasov vsprejela zakonski načrt glede ljudskega šolstva. Poleg tega je zbornica vsprejela še več drugih zakonskih načrtov. — Ministerski predsednik je predlagal, naj se zbornica radi poletnih počitnic odgodi svoje delovanje.

Zahvalil se je zborničnemu predsedniku za njegovo poslovanje tekom zasedanja. Nato je bila zbornica odgodjena na nedoločen čas.

TURČIJA.

CARIGRAD 6. „Tanin“ napada Grško, ker se Grška s svojimi na Kreta naslovljenimi navesti, da bi ugodila želji vevlasti, umešava v notranje stvari Turčije. List pozivlja vlado, naj se vendar resno bavi s tem.

CARIGRAD 6. — Glasom komunikeja bojkotnega odbora se ne bo po 5. t. m. ne glede na narodnost posestnika, razkladalo blaga naloženega na grških ladjah.

Odbor pozivlja vse trgovine, naj odpuste svoje grške uslužbenke.

KRETA.

ATENE 6. Vlada je Krečanom vnovič priporočila, da privole v zahteve vlasti.

ATENE 6. Prebivalstvo v Kaneji je razburjeno radi prihoda vojnih ladij zaščitnih vlasti, ker vidi v tem prvi korak za uresničenje groženj vlasti.

Vedenje opozicije je nespremenjeno vključno ponovnim opominom grške vlade. — Ni še znano, ako zaprične narodna skupščina svoje seje jutri.

Gonja proti črnem v Severni Ameriki.

NEW-YORK 6. Na včerajšnjih spopadih med belci in črni je bilo vsled zmage črnca Johnsona 14 oseb ubitih, nad 100 pa ranjenih.

Pariz 6. Predsednik Fallieres in njegova soproga sta odpotovala v Betheny, da prisostvujeta letalnemu poskusom.

Sofija 6. (Bolg. ag.) Mnogo vojakov odide na dvajsetdnevni dopust, da bodo svojem pomagali na polju.

Rejkjavik 6. V zalivu Langanes na severnovzhodni točki Islandije se je razbila islandska ladja „Kjerstine“. Utonilo je 12 oseb.

New-York 6. Pri zažiganju umetalnih ognjev povodom slavnosti proglašenja neodvisnosti se je pripetilo mnogo nesreč. Skupno je bilo v vsej državi 14 oseb ubitih, 1758 pa ranjenih.

Po odgodjenju.

Državni zbor je torej odgodjen. To se pravi, da sta vlada in njena večina vrgli puško v koruzo in zbežali pred obstrukcijo združenih Slovanov in da Italijani svoje fakultete še ne dobé.

Da v očigled tolikim nevspehom, ki so jih že dosegli ob vprašanju svojega vseučilišča, po tem najnovejšem porazu Italijanov ne more biti posebno prijetno pri srcu, to je pač več nego umevno.

veliko, božansko nedolžnostjo človeško, — tako redko posejano v zavedni umni prirodi.

— Da sirota dozna? — je pomislil Malešević, gledaje jo tako krasno. V svoji plemeniti duši je videl oni veliki kontrast med tem angeljem tukaj in onimi drugimi — divjimi zvermi, ki so jo napadle, — a za jedno ga je zbolelo v dno duše, da je možen tak napad na tako dekle. „Globoko smo padli dandanašnji!“ — je rekel sam pri sebi ter se odpravil. V tem mu je prišel s ceste naproti služabnik ter mu, na vratih še, izstegoval velike papirje, tiskane v obliki oglasov.

— Nekaka pesem — polna ulica je je; posebno pa pred našo hišo! — je povedal sluga.

Malešević je takoj uganil, da je lopovščina iste roke, kakor kapošvarska pisma. Zato je z mrličavo naglostjo skočil do sluga, izstrgal mu iz rok tiskovine ter se v strahu oziral, ni-li Jurkica kaj opazila; a ona je nanovo začela čitati očetovo pismo. Malešević je potegnil takoj slugo za seboj, v trenutku mu je naročil, naj takoj obide vse ulice, naj zbere vse take oglase in papirje ter jih prinese njemu.

— Za vsak komad, ki mi ga prineseš, plačam ti posebej. Čim več komadov bo,

Nemški listi tolažijo Italijane, češ, naj počakajo do jeseni. Ali, kdo pa daja Italijanom jamstvo, da dobé v jeseni ono, česar sedaj niso mogli dobiti? Saj bo v jeseni obstrukcija ravno tako lahko preprečevala delo, kakor sedaj. In kdo more jamčiti, da se politično pozorišče ne spremeni popolnoma — na škodo Italijanov? Ali vzemimo, de ne pride do nikake izpremembe. Stranke večine se sicer res odpocijejo, tako, da jim bo možno vspešneje nastopati proti obstrukciji; odpocijejo se pa tudi obstrukcionisti. Priznavamo brez družega, da bo v jeseni obstrukcionistom boj znatno otežkočen, ker za rešitev zakonskega načrta o italijanski fakulteti ne bo tedaj vezan na kak določen termin, kakor je bilo to v ravnokar odgodjenem zasedanju. Treba pa je pomisliti, da se na jesen parlament ne bo mogel pečati samo z italijansko pravno fakulteto, kakor se je pečal sedaj, kajti rešiti mu bo mnogo nujnejših stvari, nego je italijanska pravna fakulteta.

Spretni opoziciji bo torej na vsak način možno z obstrukcijo zavlačevati razpravo. To bi bilo v slučaju, da v jeseni, ko se državni zbor sestane na novo, ostane sedanja vladna večina intaktna, oziroma, ako se med tem sestavi nova večina, ki vsprejme v svoj program tudi realiziranje italijanske pravne fakultete.

Ali, kje je ta vladna večina? Te večine danes prav za prav niti ni več. Ravno nasprotstvo med vlado in erjan delom večine je izsililo odgodjenje zasedanja. Znano je, da je člen poljskega kluba, Kolischer v finančnem odseku glasoval proti vladi in jej s tem pripravil poraz v ravnokar omenjenem odseku. Pa tudi sicer je poljski klub frondiral proti vladi in jej metal polena pod noge, kjer je le mogel. Diference, navstale med Bienerthom in Poljaki radi vodnih cest, se zde nepremostljive. K temu so se pridružili še najnovejši izgredi na lvovskem vseučilišču, kjer je vlada odredila — kakor zatrja o vladni viri — popolnoma nepristransko preiskavo po posebni komisiji. Po tem naglašanju nepristranosti se pa čutijo zadete Poljaki, ker je v tem izražen dvom na nepristranosti poljskih sodnikov.

To je znak, da so razmere med vlado in Poljaki zelo napete in iz tega sledi, da Bienerth danes nima večine, na katero bi se mogel zanašati. Ali najde v jeseni to večino? Ko bi šlo samo za rešitev italijanske pravne fakultete, bi se še, tudi brez Poljakov spravilo večina skupaj, ker bi za predlog glasovali tudi socijalni demokrati. Ali vprašanje italijanske pravne fakultete bo igralo v jesenskem zasedanju — kakor smo že omenili — bolj podrejeno vlogo, ker je rešiti mnogo drugih važnih, toliko ljudskih potreb, kolikor državnih zahtev. Tu je n. pr. socijalno zavarovanje, finančni načrt, tiskovni zakon, vprašanje vodnih cest itd. V očigled tem velikim, državo pretresajočim vprašanjem, za katerih rešitev pa sedanja Bienerthova večina absolutno ne bo zadoščala, se mora vprašanje italijanskega vseučilišča precej umakniti v ozadje.

Zato imajo Italijani prav malo nade, da v jeseni dosežejo to, česar sedaj niso dosegli. Morali bodo torej bržkone še precej dolgo čakati, predno bodo videli te svoje želje uresničene.

Ker to, da bi Bienerth uredbenim potom ustanovil italijansko pravno fakulteto

toliko več dobi. A tudi cena komadu bo višja, ako mi jih prineseš čim največ.

— Družega služabnika je poslal k načelniku mesta z nalogom, da to oblastvo takoj ukrene potrebno v tej stvari. Krivce je Malešević zasledil takoj, a kako dokazati!

V tem mu je prišel iz komptora pomočnik in mu pokazal zopet tak glas.

— Poslal sem bil po smotke, — zavite so bile v tem.

— A — a, tukaj bi se lahko oprl človek na kaj. Iz katere trgovine?

— Tam pri Kobi! Janko je povedal, da mu jih je izročil Lenart.

— Dobro je, sedaj smo na konju! — Snel je najbližji klobuk, ki ga je dosegel ter pohitel k Zuniću v urad, kjer mu je na kratko povedal, kaj vse se je zgodilo, ter ga zaprosil, da podžupanstvo takoj izda policijsko odredbo, da se pride na sled tem obrekovalcem in priredi hišne preiskave.

— Kaj mislite! — mu je presekala Zunić besedo. — Mi živimo v ustavni državi, kaka hišna preiskava torej? Dragi moj gospod, jaz sam obiščem z dušo in s telesom. Neži za — — — dovoljujejo takih činov.

— Jaz sicer ne poznam zakona, a vem, da bi se vendar moralo ukreniti kaj, ker

na Dunaju, je pač malo verjetno. Kajti, ako bi se vlada vendar-le odločila na tak korak, bi se utegnulo dogoditi na Dunaju kaj sličnega, kakor se je zgodilo v Inomostu, kjer so nemški fanatiki razbili že ustanovljeno italijansko fakulteto.

Ako Italijani torej danes nimajo več svoje pravne fakultete, ki so jo že imeli, se imajo zahvaliti na tem edinole svojim „zvestim zaveznikom — Nemcem!“

Zato je tudi ves krik Nemcev proti slovenski obstrukciji le komedija, hinavstvo, kakor je bila komedija tista volja, ki so jo kazali Nemci — volja namreč, da hočejo ustreči italijanskim zahtevam; istotako je krivično očitiranje Italijanov na naš račun, češ, da se upiramo njihovim kulturnim zahtevam.

Kaj smo vendar zagrešili mi?! Upirali smo se zakonitim potom ustanovitvi italijanske pravne fakultete, ako se ne ugodí istodobno našim opravičenim visokoškolskim zahtevam.

Kaj so pa Nemci storili?

Oni so Italijanom vseučilišče, ki so je že imeli — razbili na vandalski način. Razlika med Nemci in nami je torej ta, da so oni Italijanom z brutalno silo in nezakonitim sredstvi vzeli nekaj, kar so že imeli; dočim se mi le zakonitim potom upiramo proti temu, da bi Italijani dobili mnogo več, nego odrekajo oni nam!! Politiški borb se ne vodi nikdar s sentimentalnostjo. In ravno Italijani je niso nikdar poznali proti nam. Zato so oni zadnji, ki bi smeli pričakovati sentimentalnosti na naši strani.

Ako oni vrše nasilje med nami, bi bilo vendar-le prenaivno, ako bi se zahtevalo od nas, naj poljubujemo šibo, ki nas tepe! Italijani so, ki v resnici in brez pardona obstruirajo naše kulturne zahteve; zato nam vevava vsakemu bitju prirojeni čut samobrane, da jim tudi vračamo — z o b z o b!

To naj si le zapomnijo gospodje in naj se kar sprijaznijo z mislijo, da so minoli tisti, za njih toli lepi časi, ko so kar prehajali na dnevni red preko nas in proti nam!

MALO STATISTIKE.

(Dopis iz Istre.)

Na naši narodni posesti so bile v znanji čas (v kompromisni eri) otvorene sledeče italijanske deželne šole: v Sovinjaku, Draguču, Roču (2. razred), Zminju (2. razred), Pičnu, Sv. Nedelji pri Labinju, Materadi, Karsetah, Skofiji in Savudriji. Prehajamo preko tega molče dalje, ker že dejstvo samo dovolj glasno govori.

Sedaj pa naj sledi nekoliko statistike!

V Zminjski občini je 95% Hrvatov in 5% fabriciranih Italijanov. Hrvatje imajo 4 učiteljske sile, Italijani 2. Eni in drugi imajo svojo posojilnico. Samo Italijani imajo otroško zavetišče. Narod v obce govori hrvatski. Nekateri naši inteligentni ljudje govoré v družini italijanski, da-si je bila njihova vloga povsem hrvatska in da-si njihov položaj zahteva, da se vedno poslužuje narodnega jezika.

Na vseh hrvatskih solah okrajev Pazin, Pula, Poreč, Koper, Lošinj je italijanski jezik obližni predmet; na italijanskih ljudskih solah je obližni samo italijanski jezik. Škodo nosijo Hrvatje, ker ljudska šola

prekrižanih rok dopuščati tak zločinski napad na poštenje jedne osebe — kaj takega se ne sme trpeti! Ako se takoj izvede preiskava pri Lenartu, na čistem smo z vsem.

— Ne morem, jaz sem — liberalen človek. Saj dandanes nismo več v dobi Bahovih huzarjev!

— Ah, pustite to! — se je razburil Malešević. — V tem slučaju torej ne morete! Kako ste pa prošlega leta mogli izvesti hišno preiskavo na stanovanju mojega poslovođe, ker ste sumili, da najdete pri njem oglasov opozicijskega kandidata?

— Gospod Malešević, tu moram postopati proti vam po patentu. Razžalili ste urad in kaznujem vas z globo sto goldinarjev. Potrpite toliko, da napravimo zapisnik z vami.

Ha-ha-ha! — Potrebno je to, ker ste tako liberalni! Napravite, kakor mislite! Samo prosim, jaz moram po svojih opravkih.

Zunić je v resnici disciplinarno postopal proti njemu in Malešević je moral takoj položiti določeno mu kazen. Dospevšemu domov bila mu je prva skrb, da se prepriča, je-li Jurkica res ne zna še za ničesar. Zadovoljno se je posmešnil, ko je našel deklico povsem veselo in ko mu je malo zatem hlapček prinesel cel kup onih pamfletov.

je šola materinega jezika, ne pa nekoristnega eksperimentiranja.

Pri sistemiziranju kake hrvatske ali slovenske šole je za Italijane glavna točka učni jezik. Če ne morejo v tem doseči svojega cilja, potem prihajajo dolgotrajni utoki. Vsakako bi oni najraje, da bi se jim povsodi dogodilo, kakor nekje v puljskem okraju, kjer so se ljudje izjavili za italijansko šolo, da-si so vsi — Hrvatje! To se je dogodilo leta 1910. Italijanom ne treba takovih komisij za njihove šole. Za jezik in 4 kilometre oni ne vprašujejo.

Je slučajev, kjer je na enega italijanskega učitelja prišlo le 20 učencev, dočim jih ima oddaljeno le eno uro hrvatski kolega 127!! A da bo še krivičnejše, je imel ta poslednji učitelj ob slabijih okoliščinah in da-si je bil starejši — manjšo plačo. Pri krajanu smo torej v vsakem pogledu.

Za vzgojo učiteljev in v korist šole in učiteljev je določeno, da se vrše redne okrajne in deželne konference. Italijanom gre tudi to po volji. Hrvatje in Slovenci pa niso imeli, odkar obstoji ta zakon, nikdar niti ene deželne učiteljske konference!

Za nadzorovanje ljudskih šol imajo Hrvatje dva nadzornika v vsakem okraju. Jeden je Slovan, drugi — Italijan. Italijani imajo samo italijanskega nadzornika.

Deželni šolski svet za Istro, ustvarjen za Hrvate, Slovence in Italijane, ima več članov — nemške narodnosti, nego-li Slovanov.

K tem dejstvom pač ne treba pisati nikakega komentarja.

Nadomestna državnozbornska volitev v Splitu.

Minoli ponedeljek so se vršile v Splitu volitve na mesto odstopivšega dr. Bulića. Izvoljen je bil napredno-demokratski dr. Smolaka z ogromno večino: dobil je 4300 od 5800 oddanih glasov.

Izid te volitve je velikega simptomatičnega pomena. Niti izvoljenec sam si gotovo ne domišlja, da bi bili vsi oni, ki so oddali zanj svoj glas, tudi pristaši njegovih političnih idej. Ta ogromna večina se je združila zanj radi struje, h kateri pripada njegov protikandidat. *Stijana izvolitev dr. Smolake ima pomen narodnega protesta proti poskusu, da bi se tudi v Dalmaciji zanesla franko-furtaščina-stadlerovščina.*

V popolnem porazu te struje je vsebovan pomen te volitve. Kandidat te struje je dobil ob vsej silni agitaciji le 785 glasov, dočim jih je dr. Smolaka dobil 4371.

Prav brez vse potrebe — da, še več: naravnost na škodo idej, za katere se bori, je poslegla tudi socialna demokracija v boj in doživela grozen poraz. Njen kandidat je prejel le 176 glasov. Po pravici smo se čudili, da je socialna demokracija nastopila proti takemu kandidatu, kakoršen je dr. Smolaka, čim je morala vedeti, da se svojim kandidatom ne more prodreti. Dr. Smolaka je po svojem socialnem naziranju prav blizu socialni demokraciji. On ravno je organizator siromašnih slojev, pravih trpinov v okolici Splita in je notri do kosti demokratičnega mišljenja. Zato — kakor rečeno — ne moremo umeti postopanja socialne demokracije v tem volilnem gibanju, posebno še, ker je bil jeden protikandidatov italijanski buržuazijec, a drugi pripada struji, od katere ločuje socialno demokracijo — kakor ta vedno zatrjuje — dijamentalno navskrižno politično naziranje.

RUSIJA.

Aretacija barona Ungern-Sternberga.

Glasom zadnjih poročil je aretacija barona Ungern-Sternberga le posledica nesrečnih slučajev. Dokazni material proti njemu se je baje že precej stisnil. Govori se, da do obtožbe radi špijonaže in veleizdaje sploh ne pride.

Opoledne pa je pregovoril Jurkico, da se odpelje na sprehod, vse v nadi, da ne dozna za oni škandal.

XXVII.

A zastoj je bil ves Maleševičev trud. Naslednjega jutra, še pred deseto uro, se je prikazala Lisička pred Jurkičin razred. Jurkica je ravno izšla iz šole. Spremljala jo je mala ciganica. Marica in Jurkica se je sladko smejala nekemu dekličinu izrazu.

— Ah! — je izrekla Lisička začujeno, ali takoj se jej je zresnil obraz, da jej je izginil z lic oni škodoželjni posmeh in otožnost in sočutje sta se jej izražala na obrazu. Čim jo je Jurkica opazila, občutila je v prsih neopisno težo, kakor da jej je nehalo biti srce. "Gotovo mi zopet prinaša kake novice," — je v hipu pomislila in ni mogla iti dalje.

— Strašno, strašno! — je začela Lisička ter se jej je obesila okoli ramen. — Odstopite deklica, vstopivi notri samo za hip.

— Da se prepričate, — je nadaljevala v šoli, kamor je Jurkica le nevoljno in po sili vstopila za njo — da se prepričate, kako sem vam odkritosrčna in dobra, ako tudi ste me razžalili, potrudila sem se do vas, da vam izrazim svoje sožalje. Bodite uverjeni, da jaz trpim z vami morda toliko, kolikor vi. (Pride še).

Baron Ungern-Sternberg da bo obtožen le radi izdaje državnih tajnosti.

Iz Petrograda se dalje poroča dne 6. t. m.: Danes predpoludne je policija izvršila preiskavo v stanovanju g. Beringerja, dopisnika "Reuterjevega biro-a". Bilo je zaplenjenik nekaj pisem. Beringer je bil puščen na svobodo. Očividno je ta preiskava v zvezi z zadevo Ungern-Sternberg. Žena aretiranega barona Ungern-Sternberga je dobila od tega pismo, v katerem jo zagotavlja, da se ni našlo pri njem nič kompromitujočega. Zaplenjeni spisi so obsegali samo poročila poročila iz tajnih sej dume in ne vojaške tajnosti. Zato se nadeja, da bo kmalu puščen na svobodo.

Trije novi vojni zbori.

Vojni minister je popolnoma na tihem sestavil tri nove vojne zbornice in tudi že imenoval poveljnike istih.

Turčija

Policija je aretirala minule sobote učitelja Halis Samija in brzojavnega uradnika Sainsa, ko sta šla po pisma in časopise na francosko pošto.

Poleg tega je bilo aretiranih tudi več drugih oseb, med temi nekaj hodžev. Dokazano da je ekzistenca tajne zveze, organizirane po izgledu mladoturkov tako, da vsaki člen pozna le dva naslednja člana. Načelnik tajne zveze je baje Serif paša. Sedež odbora je v Parizu. Med člani da se nahaja tudi neki pred kratkim pobegli državni svetnik in več bivših ministrov.

Ustaja v Albaniji.

Solun 5. Na poti iz Djakovarja v Prizrend so ustaši streljali iz zasede na Šefket Torgit pašo. Prišel je srečno mimo le na ta način, da mu je prihitela na pomoč neka straža, ki se je nahajala v bližini.

Dnevne novice.

Postaja za brezzični brzojav je ustanovljena v Šibeniku. To je druga taka postaja ob avstrijski obali. Prva je, kakor znano, v Puči.

Koliko je šolske mladine v Zagrebu? V zimskem tečaju 1909—1910. je bilo na zagrebškem vseučilišču 1260 dijakov. Na srednjih šolah je bilo koncem istega šolskega leta 2397 fantov in 534 deklet, skupaj torej 2931 dijakov. Na višjih dekličskih šolah je bilo 879 učenk. Na nižjih mestnih ljudskih šolah je bilo vsega skupaj 4645 otrok. Razven tega so še ženske strokovne šole, stavbena in obrtna šola in več privatnih, tako da je v Zagrebu vsega skupaj do 10 tisoč šolske mladine.

Zagrebško narodno gledališče je imelo minulo sezono 612.735 K 22 st. dohodkov; vseh stroškov pa do konca tega meseca s počitničnimi gažami vred 601.000 K, tako da ostane čistega 11.000 K.

Udobnosti za učitelje na Hrvatskem. Iz Zagreba javljajo: Uradni list je priobčil okolišni vladi, ki daje učiteljem pravico voziti se po železnicah pod polovičnimi cenami. Isto ugodnost imajo tudi učiteljice, ne velja pa to za učiteljske rodbine.

Toča je padala v torek tudi v Rimu; pokrila je ulice in napravila ogromno škodo.

Sprememba v avstr. ministerstvu. Iz Prage poročajo, da najbrže odstopi galski minister — rojak dr. Dulemba. Splošno se tudi govori, da namerava odstopiti Bie-nert. Imenujejo se že njegovi nasledniki; zlasti Bilinski in Weiskirchner.

Bojkot mleka na Dunaju. Z Dunaja: Organizacija dunajskih hišnih gospodinj je sklenila uvesti bojkot podražene mleka ter je izdala tozadevni oklic na ženske v Avstriji. Ženske so bile navdušene vsled vspešnega bojkota mleka v Kremsu.

Novo paroplovne zveze z Reko. Z Reke poročajo: Dne 5. t. m. sta uvedli promet z Reko dve novi italijanski paroplovni družbi "Societa di Navigazione" in "Societa di Navigazione". Je uvedla dvakrat na teden tovorilni in osebni promet med Reko in Ravno, Societa di Navigazione Puglia je uvedla dvakrat na teden zvezo med Benetkami, Reko, Splitom, Gruzom, Kotorom, Barom. — Avstro-hrvatsko paroplovno društvo v Puntu je uvedlo dvakrat na teden zvezo med Malim Lošinjem, istrsko otalo in Reko.

Ta tri društva bodo delala konkurenco ogrsko-hrvatski paroplovni družbi.

Domače vesti.

Italijanska pravna fakulteta. "Piccolo" se tolaži, da italijanska pravna fakulteta ni še pokopana. V ta namen navaja "Fremdenblatt", ki piše: Na svidenje v jeseni z italijansko pravno fakulteto. Ker je "Fremdenblatt" glasilo grofa Aehrenthala, je torej smatrati ta glas kot nekako opravičevanje napram oficijelni Italiji, češ, potrpite, če so prav ti hudobni jugoslovani za sedaj prepričali, da ni bila spolnjena obljuba, ki sem jo dal svojemu exkolegi Tittoniju, pa jo dobe naši ljubljenci v jeseni. — Kaj pa poroča grof Aehrenthal, če tudi v jeseni ne bo nič? Čaka osel, da trava zraste.

Poleg "Fremdenblatta" navaja "Piccolo" tudi glasove drugih dunajskih listov, ki so seveda vsi edini v obsojanju jugoslovanske obstrukcije. Mi privoščimo "Piccolo" to tolažbo. Naj ima vsaj to!

Poslanec Pittoniju v album. V seji proračunskega odseka zbornice poslancev minolega ponedeljka je govoril tudi tržaški poslanec Pittoni. V svojem govoru je reagiral na trditve maloruskega poslanca Okunjevkega, da so morali slovensko šolo v Trstu preskrbeti z železnim omrežjem v obrambo pred kamenjevanjem od strani Italijanov.

Ozirom na to trditev maloruskega poslanca je izjavil posl. Pittoni: "Poslanec Okunjevski je postopal gotovo v dobri veri, ali njegovi informatori so lažnjivi."

V Trstu je prihajalo večkrat do prask med slovenskimi in italijanskimi nacionalisti s tozadevnim pobijanjem kavarniških šip. Ali v obrambo časti italijanskega prebivalstva tržaškega moram zatrditi, da tudi med najbolj fanatičnimi italijanskimi nacionalisti ga ni bilo nikdar, ki bi zagrešil take vandalizme proti kakšni šoli.

Po tej tako decidirani trditvi poslanca Pittonija pred vso široko politično javnostjo smatrali smo za svojo dolžnost, da smo se obrnili do vodstva družbine šole pri sv. Jakobu s prošnjo za tozadevna pojasnila.

In to vodstvo nam je sporočilo: "Že v začetku, ko je bila šola ustanovljena, je bilo vsako leto pobitih po nekaj šip."

V prvi polovici meseca februarja 1906 je bilo na slovenski šoli pri sv. Jakobu pobitih kakih 30 šip.

Ker so pa dne 19. februarja na večer neznani storilci zopet pobili 12 šip, je šolsko vodstvo dne 20. februarja prijavilo stvar c. k. policijskem komisariatu pri sv. Jakobu in ima dotični akt št. 26.

Pozneje so bite zopet razbite 2 ali 3 šipe. — Radi teh vandaličnih činov je družba pred dvema letoma dala na okna v pritličju prirediti železno omrežje.

Te podatke šolskega vodstva, oprte na neoporečna dejstva in uradna dejstva, naj izvoli vzeti na znanje tudi gospod poslanec Pittoni, da bi v bodočnosti nekoliko bolj previden se svojimi apodiktičnimi trditvami in z "lažnjivci".

Mi nočemo trditi, da je g. Pittoni lažnjivec, to pa mu moramo očitati, da je druge obdolževal lažij, ko — sam ni govoril resnice!

Naša šolska mizerija. Pred kratkim je imelo laško učiteljsko društvo svoje zborovanje. Sklenilo je, da odpošlje šolski oblasti spomenico, zahtevajočo, da se spremene nekatere naredbe, ki so bile do sedaj v veljavi. Pri tem pa se laški učitelji utikajo še celo v naše šole. "Tržaško učiteljsko društvo" je sklicalo dne 2. julija t. l. v prostore CM. šole na Acquedottu izreden občni zbor, na katerem je bila soglasno vsprejeta sledeča resolucija:

1. Podpisano društvo smatra za edino zakonito, da se na slovenskih šolah, pripadajočih tržaški občini, poučuje italijansko kakor drugi deželni jezik, na italijanskih pa slovensko, in ne nemščina, ki je v deželi tuj jezik v smislu drž. zak. o ljudskem šolstvu, §§ 3. in 6.

2. Zahteva, da bi se pouk italijanščine v naših šolah nadziral po italijanskih nadzornikih, ki niso vsposobljeni za slovensko, podpisano obsoja in jo smatra izključno le za absurd, četudi je potemtakem že nesmisel, da se od naših šolskih otrok zahteva znanje deželnih jezikov, od italijanskih nadzornikov pa znanje le enega samega!

3.) Odobrujoči tozadevne zahteve laškega društva, zahtevamo tudi mi, naj šolska oblast poskrbi, da se bodo slovenski primki v šolskih katalogih in drugih šolsko-uradnih izkazih pisali po slovenskem pravopisu.

4.) Kakor je ljudska šola jezikovno ločena v dva oddelka — v Barkovljah n. pr. provizorično —, prosimo, da se v kratkem ta šola in tudi oni v Rojani in v Škedinju z vodstvom vred stalno ločijo posebno z ozirom na vpisovanje otrok v jezikovne oddelke.

Gostovanje gledališke družbe Gavrilović. Gavrilovičeva družba, ki priredi v soboto dne 9. t. m. predstavo v "Narodnem domu" v Trstu, priredi v nedeljo predstavo v Barkovljah. Del čistega dobička je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda.

Program bo vseboval lepe pesmi in vsele igre.

Plačevalcem najemninskega davka. C. k. davčna administracija Trst I nam javlja:

Vsled oznanila c. kr. davčnega upravnštva I od 1. julija opozarjajo se davkoplačevalci na dolžnost predložitve najemninskih napovedij glede onih poslopij, ki so podvržena najemninskemu in 5 odstot. davku.

Za poslopja v mestnih okrajih I, II, III, IV in v davčni občini Škorklja morajo se oddati napovedi za leto 1911 in 1912 najdalje do konca avgusta t. l.; za ona v predmestnih okrajih: Sv. Ivan (davčni ob-

čini Verdela in Kolonja), Rojan (davčna občina Rojan), Barkovlje (davčni občini Barkovlje in Greta), v davčni občini Lonjer in v kmečkih okrajih: Prosek (davčne občine Prosek, Kontovelj, Sv. Križ) in Opčina (davčne občine Opčina, Bane, Bazovica, Gropada, Padrič in Trebič), in sicer samo za leto 1911, pa najdalje do konca septembra t. l. na ces. kr. davčnem upravnštvu I.

Tiskovine za najemninske napovedi se dobivajo po 6 stot. pola na c. k. finančnem ekonomatu, Piazzetta della chiesa evangelica 2 v pritličju.

Potemkinova vas. Kakšna vas pa je to? Razložiti ti hočem, dragi čitatelj. Pojdi na korzo! Tam boš videl elegantno, rudečo, bujno cvetočo gospico, da ti srce kar skače v prsih. Toda spremljaj to gospico domov, — bolje bo, da storiš to v duhu — in videl boš, kako odlaga vlasuljo, zobe, prsi in še marsikaj; videl boš, "kak' blede" njeno cvetoče lice! — Glej, taka gospica je Potemkinova vas. Mnogo je takih gospic, Potemkinovih vasi, a v Trstu imamo celo Potemkinovo vas, ki ni gospica, ampak resnična vas. To so Barkovlje.

Poglej jih od morja. Lepe, bele hiše, krasni dvorci se zrcalijo v morju; ves hrib je posut s prijaznimi hišicami, ki nagajivo gledajo izza zelenja. — Zares diven amfiteater — avstrijska Nizza! Ironija! Čim pa si stopil za prvo hišo, videl boš grde, ozke klance, take klance, da se sploh čudim, zakaj niso Barkovljani, ki se vspenjajo dan na dan po njih, že z davna častni člani vseh evropskih planinskih društev! Najinteresantnejše pa so Barkovlje po kakem dežju.

Tedaj se spreminja glavna cesta v mogočno reko, po kateri tramvaj ne more plavati, ker do sedaj nimamo še električnih bark; a omenjeni klanci so spreminjajo v veselo žuboreče potoke, da človeka kar obhaja neka čudna "poezija". Če bi nam Bog dal vsak dan tak dež, kakor je bil predvčerajšnjim, bi bili vsi naši Barkovljani — navdahnjeni liriki. Tržaškimi Italijanom pa bi priporočal, da si ogledajo enkrat Barkovlje po dežju; če bo hotel Tržačan potem poslati koga kam, mu ne bo več rekel: va in Siberia, ampak: va a Barcola.

Tako bodo Italijani bogatejši za lepo, pristno domačo frazo. — Gospoda, čemu dajate tisočake gledališču Verdi?! Saj imate tako grandiozno, naravno komedijo, tako idealno Potemkinovo vas, saj imate Barkovlje — avstrijsko Nizzo!!

Kmetijska družba za Trst in okolico naznanja, da se bo družbeni tajnik g. Jereb v četrtek, petek, soboto in nedeljo nudi v Bazovici, hoteč natančneje informirati se o kmetijskih razmerah Bazovice, Gropade in Padriča.

V nedeljo dne 10. t. m. bo imel g. Jereb v prostorih g. And. Grgiča kmetijsko predavanje. — Začetek takoj po blagoslovu.

Moška podružnica CMD naznanja, da ima pri "Jadranski banki", pri "Tržaški hranilnici" in pri "Trgovsko-obrtni zadrugi" poseben račun za stavbeni sklad šole pri Sv. Jakobu in vabi prijatelje naše mladine, da pri teh zavodih nalagajo svoje prispevke za omenjeni sklad, ako nimajo prilike, izročiti denarja blagajniku ali drugim odbornikom podružnice.

Iz Gropade. V nedeljo dne 19. m. m. je tukajšnje pevsko društvo "Slovenska Straža" priredilo veselico, ki je najlepše vspela v vsakem oziru. Zato si društveni odbor šteje v prijetno dolžnost, da se na tem mestu zahvali članom-pevcem, v prvi vrsti pa našemu neumornemu pevovodji gosp. Srečku Ražmu, ki se je za časa vaje pravo pravo požrtvovalnostjo trudil ter največ pripomogel do tako krasnega vspela. — Nadalje se odbor zahvaljuje pevskim društvom "Lipi" iz Bazovice, "Slovanu" iz Padriča, "Primorcu" iz Trebiča in "Dragi" iz Orleka, a mora jim izreči še posebno priznanje, ker so vsa štiri društva, kakor drugod, tako tudi pri nas, s svojim nastopom pokazala, da imajo za umetno petje veliko volje in sposobnosti.

Toča. O predvčerajšnji toči smo prejeli sledeča poročila:

Od Sv. Ivana nam pišejo, da je toča tam le malo pobila, v Lonjeru, v "bošketu" in "pri lovcu" so padla le redka zrna.

Okolu Padriča je bila le neznatna ploha. Na strani proti Istri je pobila toča doljni del Brega, to je spodnje dele davčnih občin Boljunc, Dolina in Mačkolje.

Gorenji del občine Dolina kakor tudi Boršt in Ricmanje so ostali nepoškodovani.

V bližini Dekani se je omejila toča le na občini Dekani in sv. Anton.

Škofije in miljski hrib so tudi precej trpeli. Isto velja tudi o enem delu občine Marežice, osobito v Truškah.

Posebno hudo je prizadel Pomjan, osobito davčna občina Šmarje.

Dalje sta močno trpeli vasi Sermin in Lazaret pri Kopru, ter vasi Padena, Novavas in St. Peter na Piranščini.

Našel se je dežnik minole nedelje v tržaškem paviljonu v Ljubljani. Kdor ga je izgubil, naj se zgasi pri gospe Biček (vratarici) v "Nar. domu".

Opozorjamo narodno delavstvo na veliki protestni shod, ki se bo vršil v nedeljo, dne 10. t. m., v gledališki dvorani „Narodnega doma“ v Trstu v stvari razmer v službenecih c. kr. javnih skladišč. Dovolj časa že čakajo uslužbenci c. kr. javnih skladišč na one že zdavnaj objubilne poboljške, ki jih pa še do danes ni od nikoder. — Meseca novembra lanskega leta je bila vložena spomenica, ki še danes čaka rešitve po c. kr. finančnem ministru. Delavstvo počaka edino le še do vedelje in potem stori svoje korake, ki bodo neljubi marsikomu. Vsakako pa v nedeljo na protestni shod uslužbencev c. kr. javnih skladišč, da bo beseda, ki jo izpregovore, dovolj močna, da prodre tudi do najvišjih mest.

V nedeljo vsi v Rocol! Iz Rocola: V nedeljo dne 10. t. m. ob 4.30 uri pop. se bo na tukajšnjem otroškem vrtcu naše družbe Sv. Cirila in Metoda vršila veselica k sklepu šolskega leta. Ker je čisti dohodek namenjen v prospeh družbe kakor jubilejni dar naših malih, vabljeni so vsi, ki jim je mar ta naša miljenka na obilno vdeležbo. To pa še posebno z ozirom na ta naš, do nedavna še popolnoma v vsakem oziru zaplani okraj.

Pridite torej vi Rocolčani, da se vradostite na lepem napredku vaših „malčkov“! Pridite vi mestjani, da s tem vzpodbudite in za narodno stvar vnamete naše slov. okoličane.

Gostilna N. D. O. Nocoj ob 8. uri seja nadzorništva; naprošeni so vsi nadzorniki, da se prav gotovo udeležijo.

Blagajnik.

Tržaška mala kronika.

Fetišist za kite zopet na delu. — Včeraj ob 12.30 opoludne je redar na tlaku ob vogalu ul. S. Lazzaro in ul. Nuova našel odrezano dekliško kito z dvema modrima trakovima. Plavalosa kita je dolga 25—30 centimetrov. Brčkone je bila odrezana kakor deklici, ne da bi bila to zapazila, kajti na policijo ni še došla nikaka ovadba.

Drzna tatvina v žganjariji. G. Dominik Bressan, lastnik žganjarije, na Rivi Grumula št. 18, se je včeraj oddaljil k večjemu za deset minut iz svojega lokala, da bi šel na stran, in je zaprl vrata s ključem. Ta kratki čas je zadostoval neznanemu tatu, da je odprl vrata s ponarejenim ključem. Z dletom pa je ulomil predal prodajalne mize in ukradel znesek 280 K in več inozemskega denarja. Bressan je zavarovan proti ulomu.

Vkradli kolo brzojavnemu slugi. Včeraj zjutraj je moral brzojavni sluga Josip Mahnič nesti brzojavko v hišo št. 20 na Rivi Grumula in je pustil kolo „Dürkopp“ v veži omenjene hiše. Ko je prišel nazaj, ni bilo več kolesa. Šel je tedaj v gostilni, nahajajočo se v isti hiši. Tu je videl sedeti več ljudi, od katerih je eden ob njegovem prihodu zažvižgal. Na to so jo vsi kar najhitreje popihnil, razun enega, ki je bil aretiran.

Še včeraj se je poizvedalo, da je dvojica nekomu ponudila kolo na prodaj. Ko sta prišla po plačilo, sta našla na licu mesta... redarje, ki so ju aretirali. Tata sta 21-letni voznik iz Trsta Ivan Koppel in 23-letni Josip Ronzel iz Trsta.

Nagla smrt. Julij Fumis, star 45 let, pleskar, stanujoč v ulici Gius. Gatterer št. 20, je šel sinoči ob 6.30 v kinematograf Spina. Med predstavo mu je nakrat prišlo slabo, in se je mrtev zgrudil na tla. Poklicani zdravnik z rešilne postaje je zamogel konstatirati samo smrt.

Truplo so na željo izročili rodbini pokojnika. Fumisa je brčkone zadela kap na mozanah.

Loterijske številke, izžrebane dne 6. julija:

Praga	3	15	88	38	51
Lvov	85	37	68	4	13

Koledar in vreme. — Danes: Vilibald šk. — Jutri: Elizabeta kr.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 19° Cels. — Vreme včeraj: lepo pop. oblačno.

Vremenska napoved za Primorsko: Zmerni vetrovi. Temperatura narašča. Vreme boljše ali ne stanovitno. Semtertja oblačno.

Tržaška gledališča.

MINERVA. — Tudi sinoči so odložili predstavo iz strahu pred dežjem. Danes jove pluvio volente Verdijeva opera „Un ballo in maschera“.

Društvene vesti.

Podružnica CMD. pri sv. Mariji Magdaleni priredi svojo prvo veselico v nedeljo 10. t. m., v narodni gostilni „Pri Tirolcu“. Na vsopredju bodo petje, godba, šaljiva pošta in mnogo drugih krasnih stvari. Začetek ob 4. uri pop. Sosedna društva naj upoštevajo to objavo.

DAROVL

Skupina Nemcev je plačala za stavbeni sklad svoj julijski prispevek 2 K 10 stot. — Blagajnik želi odziva drugih skupin.

CM moški podružnici je daroval g. E. Čeh zaradi cene vožnje v Ljubljano in nazaj K 2.90.

— Za stavbeni sklad slovenske šole je plačal „Profidrobntar“ 5. in 6. tedenski prispevek 4 K v poziv Drobntarjem.

Vesti iz Goriške.

Slabe ceste. Iz Anrovega pri Kanalu nam pišejo:

Pred kakimi 2 leti smo tožili na tem mestu o slabem stanju, v katerem se nahaja cesta, ki vodi iz Kanala do Plavij ob železnici. V najslabšem stanju pa je oni del, ki vodi od Anrovega do Plavij. Cesta vodi uprav nad Sočo. Most, ki drži iz Plavij na glavno cesto, je bil narejen pred 40 leti in je lesen. Anhovo, Gorenje polje, Skala, Bridnbreg in deloma Ložice so vasi, ki morajo svoje pridelke, namenjene trgovini, prevajati po poti, ki je prava sramota za sedanje napredne čase. Tam, kjer bi lahko vozili s par voličev, morajo rabiti po dva para živine in še na ta način ni lahko premagati te razorane „ceste“. Tudi je tu nevarno za živino in za ljudi. Železnična uprava je svoječasno ogradila nevarnejša mesta. Te ograje so pa danes pregnile in bi trebalo novih. Ni dolgo temu, da je na manje nevarnem mestu šlo pod cesto par volov, ki k sreči nista ponesrečila, kar bi se pa gotovo zgodilo, da sta padla v bližnji prepad. Kakor rečeno, je tu stalna nevarnost za živino in za ljudi, ki morajo po noči hoditi tam. Upamo, da bo ta tožba zadnja in da Peter ali Pavel poskrbi, da se ta pot popravi in zavaruje na nevarnih mestih.

Zgoraj navedeni most, ki se sedaj popravlja, je bil v lasti občine Anhovo ter je pozneje prešel v last dežele. Sedanji upravitelj je g. posl. Zega v Kanalu. Kakor most, tako je tudi omenjena cesta v deželni oskrbi — torej v oskrbi g. Zege. Pričakujemo, da se bo g. Zega malo bolj brigal za koristi davkoplačevalcev, nego je to delal do zdaj.

Zraven slabih cest imamo pri nas še drugo nesrečo. Imeli smo dva mlina, ki sta pa, žal, izginila. Kupili so ju kapitalisti in danes so le še razvaline. Siromak kmet mora danes v času suše voziti po dve uri daleč v mlin in čakati cele tedne, predno more imeti moko!

Z mlini je izginil tudi jez, nad katerim smo se mogli prevažati v čolnu, kar danes tudi ni več možno, ker je voda prederoča.

Z ozirom na daljavo dobrih 3 km do postaje Plave, z ozirom na neverjetno slaba pota in z ozirom na precejšnji promet s poljskimi pridelki, želimo in prosimo še enkrat, naj se v Anhovem napravi postajališče za domačine in za mnoge izletnike, ki že prihajajo k nam in ki bi se izdatno pomnožili, da imamo postajališče.

Iz Plavij v Anhovo in nazaj je 6 km najgrše poti, ki ni ravno prijetna domačinom, še manje pa letoviščarjem in drugim izletnikom. Z ustanovitvijo postajališča bi bilo zelo mnogo pomagano zgoraj imenovanim vasem in v imenu teh davkoplačevalcev prosimo, naj se nam pomaga.

Domačin.

Iz Koprive na Krasu. Pevsko-bralno društvo „Zarja“ v Koprivi na Krasu priredi dne 24. julija, na dan sv. Elije, javen ljudski ples na lepo okrašenem in senčnatem dvorišču gostilne gospice Ivanke Zega. K plesu bo sviral dobroznana godba iz sv. Križa pri Trstu. Zagotovljena pa je tudi po drugih gostilnah dobra postrežba v vsakem pogledu.

Goriške abiturijentke napravijo svoj koncert s petjem vojaško godbo in plesom v petek 8. t. m. ob 8 uri in pol zvečer. Koncert se bo vršil na prostranem vrtu hotela pri „Zlatem jellenu“. V slučaju slabega vremena pa v dvorani. Pridite Tržačani in pokažite, da cenite tudi take prireditve, ki jih napravljajo ženske, posebno pa š zato, ker je vse v prid prekoristni Ciril-Methodovi družbi.

Vesti iz Istre.

Krinka doli! Iz Kopra nam poročajo: Znano je, da smo sklenili mi Slovenci, da se ne vdeležimo oficijelno razstave. Kljubu

„Služim“ je napis na znani varstveni znamki z nuno, ki varuje A. Thierry-a balzam pred ponarejenimi izdelki. Služim trpečemu človeštvu, lahko vsklikne iznajditelj s vso pravico, ker Thierryev balzam in mazilo iz stoperesnice sta pravi biser pri raznih obolenostih. Več slovečih zdravnikov je že priznalo njihovo zdravilno moč.

Tisoči zahvalnih pisem pričajo o uspehu tega izbornega domačega zdravila iz lekarn A. Thierry, Pregrada pri Rogatcu.

!! CANTI !!

JUGOSLAVI

.. Ivana Kušarja ..

Dobivajo se v „Slovenski knjigarni in trgovini papirja Jos. GORENIEC“ Trst, ulica Valdiriva 40. — Knjiga stane brodirana Kr 3.— in lično v platno vezana Kron 4.—

Slovenci in Slovani vseh dežel!

Kadar potujete skozi Trst, ali pridite v Trst, ne odpotujte, predno ste obiskali znano trgovino „**All' Alpinista**“ TRST, Ulica SAN SEBASTIANO št. 7.

In vi, Čehi tu bivajoči, vedite, da lastnik te trgovine je rodom Čeh in govori vaš lepi jezik. — Njegova trgovina ima vse potrebščine za hribolazce in potovalce sploh.

Udani D. Arnstein.

Specialiteta: usnjati predmeti kakor na primer: kovčegi, torbice itd. poznane tovarne Frano Zeller na Dunaju. Predmeti pripravljeni za darila. — Nepremoljivi angleški plašči trdke Boughton P. Frankenstein & Sons. ■■■■■

Poslano*)

PORAVNAVA.

Podpisani priznavati, da ne odgovarjajo resnici njiu trditve glede g. ANE ŽIVIC roj. Kostamaj iz Skopega št. 21, da je namreč ista pred sežansko sodnijo krivo prisegla ter preključiti te žaljive besede, ki sta jih izustili vsled napačne informacije drugih oseb.

V SKOPEM, 4. julija 1910.

Antonija Tomšič rojena Moravec.

Olga Poljšak rojena Tomšič.

*) Za članke pod tem naslovom uredništvo odgovarja le toliko, kolikor mu zakon velevala.

Naznanilo.

Čast mi je naznaniti slavnemu občinstvu, kakor tudi mojim številnim odjemalcem, da sem otvoril v tem mestu

v ulici Boschetto št. 2
(vogal ulice del Toro)

mesnico

v kateri bom prodajal najboljše goveje meso, teletino, jančka in perutnino. Pošiljal bom tudi na dom. Higijeničnemu oziru se bo po svečala vsa skrb. V nadi, da me bo slav. občinstvo počastilo z obilnim obiskom se beležim udani **CESARE BENEDETTICH.**

Bogomil Pino

bivši urar v Sezani
ima svojo

ново prodajalnico : ur
v TRSTU, ulica
Vincen. Bellini 13
nasproti cerkve
sv. Antona novega.
Vsakov. verižic
po tov. cenah.

Brzojavni naslov: BOMCAR, LJUBLJANA. 0 0 :: TELEFON št. 129

VALJČNI MLIN V DOMŽALAH

J. BONČAR, Ljubljana

pisarna in skladišče: Vojkova ulica 8

prilporeča pšenlčno moko in strobo najboljšo kakovosti. Zbogara se — — — derno preurejenega valjčnega mlina.

Preno-čiče Alla città di Vienna

ulica Vienna št. 8 blizu južn. kolodvora je na novo urejeno. Sobe od K 1.50 dalje, sobe z dvema posteljama. Za gosp. trgovske potovalce posebne cene.

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez

vsake bolečine

Dr. J. Čermák || V. Tuscher

: zobozdravnik : koncesij. zobni tehnik

.. TRST ..

ulica della Caserma št. 13, II, n.

Brizgalnice

raznih vzorcev. — Popravki z največjo natančnostjo in jamstvom se izvršujejo v mehanični delavnici inštalacij kakor tudi vode in plina

G. Simsich & A. Boschin

Trst, Via Rossetti 5, Telefon 133, rim. IV.

„PUPS“

Priprava za čiščenje in poliranje
Čisti kovine in pohištvo, šipe in mramor (brez vode). Dobiva se povsod. Priprava 12 vinar.

Hotel Tratnik

„Zlata kaplja“

Ljubljana, sv. Petra cesta 27

v bližini kolodvora

Lepe zračne sobe.

ELEKTRIČNA LUČ.

Priznana fina kuhinja.

Izborne pijače.

CENE NIZKE.

Lepi restavracijski prostori in

povsem na novo urejen

velik : senčnat : vrt

VSAKO SREDO PRI UGOD-

NEM VREMENU

!! velik koncert !!

R. Gasperini, Trst

Telefon št. 1974. SPEDITER Via Economo št. 10

Prevozno podjetje

o. kr. avstrijskih drž. železnice

Sprejme razcarinjanje kakoršnegasibodi blaga iz mitnic, dostavljanje na dom.

POŠILJATVE, POTEGA KOVČEGOV. NAJDOGOVORNEJŠE CENE.

Zastopstvo trdke „CEMENT“

TOVARNE cimenta „PORTLAND“ v Spljetu.

PRODAJA NA DROBNO. CENE BREZ KONKURENCE.

temu je učitelj g. Bertok iz Lazareta vodil v to razstavo šolske otroke. — On se izgovarja, da spada Lazaret pod Koprsko občino in da je plačala občina vstopnino. V resnici pa so morali otroci sami plačati vsak po 60 stot. Sploh se učitelj g. Bertok obnaša nekako sumljivo, da moramo energično zahtevati: Krinko doli! Naj se pokaže, da je narodnjak, ali pa, da je italijanaš. Dvema gospodama ni mogoče služiti!

Kako se postopa z našimi delavci na državnih delih!!! Iz Brega nam poročajo: Pred kratkim ste opisali razmere, ki vladajo na gradnji istrske ceste proti Zavrham, in pa način, kakor se postopa z našimi ljudmi na omenjenem državnem delu. Posl. Mandić je dotično poročilo tudi porabil za predmet interpelacije, ki jo je postavil v drž. zboru. Nič bolje razmere, nego na gradnji omenjene ceste, ne vladajo na gradnji obrambnih planov proti burji v Zavrham na onem mestu, kjer se je dogodila znana železniška nesreča. — Stavbeno društvo „Union“, ki je prevzelo omenjeno delo, se boji, kakor se zdi, slovenskih delavcev kakor peklenšček križa. Ko prihaja kak Slovenec vprašat za delo, nimajo nikdar potrebe delavcev, če pa pride Italijan, je gotov, da ga takoj sprejmejo v delo. Če pa vendar-le jemljejo v delo kakega Slovenca, že gledajo, da ga odstranijo zopet čimprej.

Tako se postopa z nami na naši zemlji in potem se še zahteva od nas, da bi bili razvneti avstrijski patrijote!

„Coda del diavolo“ oberkomandant razstavnega odbora. Iz Kopra nam poročajo: Naš slavni razstaveni odbor je pred uplívom še bolj slavne „Coda del diavolo“. To se je izkazalo pred par dnevi, ko je omenjeni list pisal, da nimajo v Kopru niti nekoliko barvanih cunj, da bi razobesili zastave. Takoj naslednjega dne je razstaveni odbor dal postaviti neke kole in razobesiti zastave.

V Trstu so bili po raznih lokalih in vogalih nabiti reklamni lepaki v francoskih barvah. Tudi to „Coda del diavolo“ ni bilo prav, češ, da so to pač barve francoskega, a so tudi barve nekega drugega naroda. Umeje se, da so tudi ti lepaki v tako nevarnih barvah takoj zginili s tržaških zidov.

Pa naj še kdo reče, da slavni laški Francoz monsieur Coutin ni velika in mogočna glava!

Občinski redarji — mešetarji. Iz Marezije. Od vseh strani se pritožujejo, da se koprski občinski redarji vmešavajo pri različnih kupčijah sadja na trgu v Kopru in to na škodo prodajalcev. — Posebno strastno mešetarijo na škodo slovenskim kmetom in kmetičam iz koprške okolice, ki po 3 ure in več daleč prinašajo, oziroma dovajajo svoje sadje, ki jih stane groznega pota in krvavih žuljev.

S svojim vmešavanjem odnašajo tako občinski redarji vbojemu sadjarju po 2—4 novč. na kilogramu.

Zgodilo se je že večkrat, da so se kmetje pogodili ter dali že svoje blago na tehtnico. — Ali glej! — Vrag prinaša pandurja, ki govori kupčevalcu nekaj na uho in ubogi kmet mora namreč slišati, da se mu ne plača po dogovorjeni ceni, ampak 2—4 novč. manje! In če mož protestira, ima ta mešetar še korajža, da ga žali. — To je škandal, ki ga treba javno ožigosati. — Ali imajo morda ti individui zraven svoje plače kak odstotek pri kupčevanju s sadjem?!

No, časi so kritični, in v času koprške razstave smo, v katerem in vse možno. — Obručamo se pa do kompetentnih oblasti z nujno prošnjo, da te ljudi malce nadzorujejo ker mešetar in javni organ ni pač ena in ista stvar. — Našim ljudem pa, ki v Kopru prodajajo, bodi rečeno, naj tem mešetarjem povejo v brk, kar jim gre, ali pa naj jih naravnost in takoj zatožijo na kompetentnem mestu, ali pa na svojih domačih občinskih uradih.

Tuje seme. Iz Pazina: Neka naša gospoda so izstopili iz hrvatske čimarnice, baje radi liberalnega mišljenja n e k a l e r i h n e n i h členov, oziroma radi osebnim muh. A vendar prihajajo nekateri teh gospodov v „Narodni dom“ na igranje. Torej: čitati skupno z liberalci, to se križa z njihovim uverjenjem, igrati z njimi na karte in na kroglice, kjer se mora tudi govoriti, to pa je za njih možno in pravilno! Vidi se, da se importirana biljka ne more še prav aklimatizirati.

Prvi hrvatski odvetnik v Poreču. Po dolgih letih se je slednjič vendar uresničila želja vseh istrskih rodoljubov, da je Poreč dobil hrvatskega odvetnika. Kajti, kdor pozna tisti kremeniti, v svojem jedru tako zdravi, a zanemarjeni hrvatski element na Porečini, je preživo čutil, kolika škoda je to za vso narodno stvar v Istri, da je tako ljudstvo brez voditelja in učitelja. To ljudstvo je tako kremenito, da bi se dalo z njim s podukom in vsposobdo dosežati najlepših uspehov. Edini inteligenti so duhovniki. Ti pa ob znanem Flappovem režimu tudi ob najboljši volji ne morejo nič storiti. Neprestano visi nad njimi Demoklejev meč sko-

fovega slavofobstva in italijanske strahovlade.

Trebalo je torej krvavo posvetnega, svobodnega, neodvisnega človeka, da se postavi temu ljudstvu na čelo kakor branitelj, organizator, svetovalec in voditelj. Tej nujni potrebi je sedaj ustrezno s preselivitvijo odvetnika dr. Zuccona iz Pule v Poreč. Ta mož se svojo inteligenco in energijo je kakor ustvarjen za Poreč in uverjeni smo, da v nedolgi dobi zaveje na Porečini svežja sapa, ki prinese novega čvrstejšega narodnega pulziranja med narodom samim in po raznih c. k. uradih.

Narodu in njega novemu voditelju želimo najlepših uspehov.

Hrvatska šola v Šijani pri Puli. Ta šola družbe sv. Cirila in Metoda je imela v minolem šolskem letu 437 otrok, 225 dečkov in 212 deklic. Te številke govore dovolj glasno, kako — italijanska je Puljsčina.

Druge slovenske dežele

Zopet nov slovenski dnevnik. Ljubljana dobi menda zopet nov dnevnik, ki mu bo ime „Dan“. Izdajati ga namerava g. Fr. Pirc. V kratkem dobimo menda še „Večer“.

Toča je klestila včeraj popoldne po Ljubljani.

Obesil se je na Jožefovem griču pri Celju bivši pleskar v Westnovi tovarni. I. Šaden. Bil je odpuščen iz službe, kar je skoro gotovo gnalo moža v smrt. Zapustil je dvanajst otrok.

Gospodarstvo.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu je imela od 1. jan. do 30. junija t. l. prometa K 3.245.219-18.

Hranilnih vlog se je vložilo v skupnem znesku K 747.154-20. Hranilnih vlog se je vzdignilo v skupnem znesku K 734.075-75. Novih posojil se je izdalo za K 179.117-— Posojil se je vrnilo za K 205.314-72.

Številjo zadrugnikov znaša 1282, ki jamčijo glasovi pravih z vsem svojim premoženjem za varnost hranilnih vlog, ki se obrestujejo po 4 in pol odst.

Pogled po svetu.

Rimske starine v Dalmaciji. Prof. Perić poroča: V vasi Zdrapanj blizu Bukovca je konservator hrvatskega muzeja v Kninu, O. Alojz Marun našel zelo važne starine. Na lice mesta pozvani ravnatelj muzeja mons. Bulić je doslej izkopal štiri dobro ohranjene sarkofage iz rimske dobe. Peti sarkofag je iz drugega stoletja pred Kristovim rojstvom. Na tem sarkofagu se nahaja životopis neke ugledne matrone, ki je bila radi načina svojega življenja znana v vseh krogih. Razum tega so izkopalci še mnogo drugih predmetov iz hrvatske in beneške dobe, mej temi kakih sto komadov redkih rimskih novcev. Na polju, kjer so izkopavali, so odkrili tudi baziliko, dolgo 27 m, iz česar se zamore sklepati, da je bila v Zdrapanju pred in po Kristovem rojstvu rimska bazilika.

Oče in pet sinov zgorelo. V Nemo San Bartolomeo poleg Bergama je v noči od 5. na 6. t. m. nastal požar v neki mle-karni ter jo popolnoma uničil. Pri tem je prišel nek Angelo Mazzoli s petimi sinovi vred ob življenje.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 stot. besedo. Masno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina stane 40 stotink. Plača se takoj liz. oddelku.

Ivan Štrancer mizar, avtorizov. za pokladanje .. parketov z veliko zalogo istih vsakovrstne velikosti hrastovega in bukovega lesa. 923

Malce z vseh strani se prodajo prej ko mogoče, nočijo 3000 kron. Kravna lega na glavni c. Obrniti se: Cretin pri Grizonu pred plačvi v 1125

Malo trgovino lastno .. filijalko iste se išče. Ponudbe pod „Irgovina“ na poste restante pošta Barriera 1141

Odda se soba meblirana v ulici S. Anastasio 20, pritičje, na levo. 988

Preda se gospodskava vila v bližini Gorice: k vili spada 8 njiv obzide, park, travnik in vinogradi. Vse zemljišče je obzidano in obdano s tekočo vodo. Za pojasnila se je obrniti v Penette na naslov: Sanatorio Ballico — S. Maurizio 26, 31. 989

Kupi se pohištvo, obleke in druga stvari. Ponudbe na Molinari, Piazza Ca vana 4, III. 1120

Vila v Posojni na najlepšem prostoru mesta, obstoječa iz 3 stanovanj z vsemi pritliklinami, z vod. vodom in električno razsvetljavo v hiši, ter z dvema vrtoma. se pod ugodnimi pogoji proda. — Vila je še davka presta. Več se poizve v odvetniški pisarni gospoda Dr. J. Jancica v Posojni. 1072

Fotografskega učenca nad 14 let, zmožnega državljan. jentkov, išče .. jerkič, Trst, poštna ulica 10. 1107

Mihael Pernarčič Trst, ulica Romagna 16, stavljeni in umetniški mizar, izvršuje vsakovrstne specialitete za notranje in zunanje uredbe v stanovanjih, pisarnah itd. Cene zelo zmerno. Priporoča se vsem Slovanom. 755

Soba z opremo ali brez nje se takoj odda za nizko ceno. Ulica Cassa di Risparmio 12, III., vrsta 52. 1125

Najfinejši Portlandski cement in hidravlično apno (Roman) se vdebi pri Marinu LUXA na Proseku. 1055

Velika množina že rabljenih dvokoles s prostim tekom in zavoro od K 55—110; velika zaloga novih dvokoles, gramofonov od K 15—1000; plošč od K 1—4; šivalnih strojev, najnovejših acetilen-svetilk za gostilničarje in družstva od K 7—20. — Pri BATJEL-u, Gorica, Stolna ulica 3-4. Ceniki poštnine prosti. Prodaja tudi na obroke.

Vsi oni iz nakelske županije, ki prebivajo nad 10 let v Trstu in bi radi dosegli demovirsko pravico za se in svoje v Trstu, naj se zgledajo vsak dan v „Narodni gostilni“ pri sv. Jakubu od 6. zvečer dalje. Tam ima nakelska občina svojo uradnika v osebi g. Gombača, ki jim svetuje in prekrbi, kar je potrebno. 1025

Šivalni stroji kupljeni na dražbi, novi, se prodajo po izrednih cenah. MIZA s 4 predali za delo, pripravna za vezanje K 140, ravnot. na roko in nogo 70 K, samo na roko K 62 z garancijo 3 let. — Ulica S. Caterina št. 9, dvorišče, skladišče 1. 1043

V najem se oddajo bicikli :: zaloga dvokoles :: in šivalnih strojev rabljenih po zelo nizki ceni in tudi na obroke.

TRST, Via Scorzeria št. 12
V. Osvaldella

Ob nedeljah in praznikih odprto do 4. popold.

Prva in edina pisarna v vojaški stvari

Ulica Caserma 5, II. n., Trst

Ulica Caserma 5, II. n., Trst

Daja nasvete in informacije o vsem kar se tiče novčenja in voj. službe. Izdeluje in odposilja vsako vrsto prošnje vojaške značaja — oproščenje od vaj in kontrolnih shodov, enoletno prostovoljstvo, ženitbe, dosežanje zakonitih ugodnosti glede prezenčne službe vsprejeta v vojaške šole itd. — Pooblaščen je zastopati stranke pred oblastnjami. — Posreduje v najtežavnejših slučajih. — Reševanje hitro in točno. — Uradno ure: Ob delavnih dneh od 9. do 12. predp. in od 4. do 7. popot. Ob nedeljah in praznikih od 10. do 12. popot.

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Lekar — A. Thierry balzam

(postavno obvarovan)

Pristen samo z NUNO kot varstveno znamko.

Učinkuje proti želodčnim krčom, napetju, slabemu prebavljanju, kašlju, pljučnim in prsnim boleznim, zagrljenju itd. — Čisti rane, ublažuje bolesti, 12 malih ali 6 dvojnih steklenic, ali pa velika posebna steklenica K 5.

Lekarnarja Antona Thierry pristno mazilo iz VRTNIC (CENTIFOLIUM) zanesljivo učinkuje pri oteklinah, ranitvah, vnetjih, 2 lončka K 3.60. 23 Naslovja se na lekarno: A. THIERRY, PREGARDA pri ROGATCU : Dohi se v vseh lekarnah. Dobiva se v lekarni ZANETTI, Trst, Piazza Goldoni Esgros, fco, MELI, drogist

THIERRY-BALZAM

ICH DIEN

Allein echter Balsam aus der Schatzkammer Apollons

A. Thierry in Pragrad

bei K. K. Hof- und Landes-Apotheken

RUDOLF SCHULTZE

IZ BERLINA

koncesionirant zobotehnik :: Via Massimo d'Azeglio 4, II. nad. bivši asistent zobozdravnika dr. Saklerja.

UMETNI ZOBJE PO NAJNOVEJŠI MODERNI TEHNIKI.

JAMČI SE ZA PERFEKTNOST IZVRŠITEV.

Zmerne cene z ozirom na razmere manj posejdujočih slojev.

POPRAVKI SE IZVRŠUJEJO V DVEH URAH. — SPREJEMA OD 9—1 IN 3—7.

Velike nove prodajalnice pohištva in tapetarij

:: Paolo Gastwirth ::

TRST, ul. Stadlen št. 6 - Telefon 22-85 (hiša gledališča Fenice)

Dva oddelka: Fino pohištvo — Navadno pohištvo. Cene zmerno.

Bogata izbira izbira popolnih sob od 300 do 4000 kron. Jedilne sobe. Sprejemne in kladilne dvorane v najnovejšem slogu. — SPECIJALITETA: Železno in medeno pohištvo

Bogata izbira vsakovrstnih stolic. — Popolne opreme in posamezni deli.

Prodajalna slanine: in: dellikates

Alojzij Kranjc, Trst

ulica Sanità 22 (vogal ulice S. Giorgio 5)

Pivo Dreher, uležano in Kaiserjevo. Španska vina iz The Continental Bedega Company. — Dezertina vina bela in rdeča iz kleti princea Lichtensteina v Feldsburgu in grofa Lantierija v Vipavi. Vaski dan kuhana gajata, štanjska gajata in raznovrstne slanine.

Sveže evrovo maslo iz planin in izbran sir.

ANTON SKERL

mehanič, zapravljeni zvečenec

TRST, Carlo Goldonijev trg št. 11

Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“

Številna in zloga elektrotehnična strojeva, deli in profila grafičarjev, zvečenec, in fotografirani. Zaloga priprava za točno pivo. Lestve delavnice za popraviljanje št. strojev koles, motokoles itd.

Velika zaloga pripadkov po tovar. cenah.

TELEFON št. 1724.

Kdo izdeluje

?

preliminirane in prorač. načrte potom akcijske družbe z. o. z. za zidanje hiš iz betona z železom

DISS & Comp.

Ulica della Borsa 3 (Terzestee) Telef. 11-61

GOSTILNA N. D. O.

ki jo sedaj vodi g. HENRIK KOSIČ je popolnoma na novo preurejena in po najmodernejšem slogu slikana. Točijo se različna pristna vina. Ob vsakem času se dobijo gorka in mrzla jedila. Gostilna je otvorenja vsako soboto in nedeljo do 1. ure popoldne.

LASTNA HIŠA :: Telefon št. 262

Največje narodno spedijsko podjetje na Kranjskem

JOSIP SKERLJ

Ljubljana, Dunajska cesta 29 (ex Bavar. dver)

se priporoča za vsa v spedijsko stroko spadajoča naročila, kateri izvrši točno in solidno

: po najnižjih cenah.

HOTEL BALKAN 70 sob, električna razsvetljava, lift, kopelji. CENE ZMERNE. J. KÖGL. **HOTEL BALKAN**